

Чаму працякае дах: асноўныя прычыны ў розных дахавых матэрыялаў

Змест

- Працёку ў залежнасці ад матэрыялу даху
- Калі часцей за ўсё выяўляюцца працёку даху
- Што рабіць, калі працякае дах?
- Вынік

Крыніца: poradnikprojektanta.pl

Галоўная функцыя даху — абарона ўнутранага прасторы хаты ад дажджу, снегу, а таксама ад сонечных прамяняў. На жаль, пры пэўных умовах, любая дах можа пачаць працякаць. Гэта велізарная праблема, так як з-за працёкаў псуецца уцяпляльнік ў канструкцыі даху, гніюць элементы кроквеннай сістэмы, у памяшканнях з'яўляецца цвіль з-за волкасці, псуецца аздабленне.

Уладальнікі прыватных дамоў, дач і катэджаў часта задаюцца пытаннямі: чаму працякае дах, што рабіць у такой сітуацыі і як не дапусціць гэтай праблемы. У гэтым артыкуле мы разбяром асноўныя прычыны, разгледзім, чаму працякае дах з металадахоўкі, профнасціл, шыферу, гнуткай чарапіцы і Ондулина. Калі вы пакуль яшчэ толькі плануеце будаваць дом, выбіраеце тып даху, альбо ўжо жывяце ў пабудаваным доме і сутыкнуліся з працёку даху, то тут вы зможаце знайсці карысную інфармацыю, якая дапаможа справіцца з праблемай, а ў некаторых выпадках прадухіліць яе.

Агульныя для ўсіх відаў даху прычыны працёкаў даху:

- **Знос дахавага пакрыцця** — з цягам часу матэрыял зношваецца, месцы мацавання расхітваюцца, нахлеста дэфармуецца, што прыводзіць да пранікнення дажджавой і адталай вады пад дах.
- **Няправільны мантаж** — нават новая дах можа працякаць пры парушэнні тэхналогіі: няправільныя нахлеста, выкарыстанне непрыдатных крапежных элементаў, памылкі ў мантажы яндовак і прымыканняў да пячым або камянам трубах. Усё гэта рана ці позна становіцца прычынай з'яўлення працёкаў.
- **Пашкоджанне кроквеннай сістэмы і лачання** — дэфармацыя канструкцыі з-за снегавых і ветравых нагрузкаў можа прывесці да зрушэння элементаў дахавага пакрыцця, такіх як натуральная ці гнуткая чарапіца. Гэта прыводзіць да парушэння герметычнасці і дах пачынае працякаць.
- **Уплыў ветру**— ураганны вецер можа зрываць дах, аслабляць мацаванне.
- **Нахлеста і прымыкання** — самыя ўразлівыя зоны. Трапленне вады паміж любымі элементамі дахавага пакрыцця пры начных замаразках прыводзіць да адукацыі лёду, які аказвае разбуральнае ўплыў і выклікае працёку. Асабліва ўразлівыя яндоўкі, так як яны могуць кідацца смеццем, напрыклад, лісцем дрэў. У выніку вада дрэнна сыходзіць і ў такіх месцах дах прыватнага дома пачынае працякаць.

Працёку ў залежнасці ад матэрыялу даху

Металадахоўка

Крыніца: bulat.ua

Уладальнікі загарадных дамоў часта скардзяцца, што ў іх працякае металадахоўка. Асноўныя прычыны:

- **Саморезы закручаныя пад вуглом ці занадта слаба.** Металадахоўка пад уздзеяннем сонца награвяецца і пашыраецца, а пры холадзе — сціскаецца. Гэтыя тэмпературныя ваганні аслабляюць герметычнасць месцаў мацавання, і вада пачынае пранікаць унутр. Яшчэ адна распаўсюджаная прычына працёкаў ў месцах саморезов — ўшчыльняючымі шайбы нізкага якасці. Праз некалькі гадоў такія пракладкі руйнуюцца ад сонца і дахавае пакрыццё становіцца негерметичным.
- **Пашкодзаны ахоўны пласт,** які прадухіляе карозію. Гэта распаўсюджаная праблема ў людзей, якія вырашылі эканоміць і купілі танную металадахоўку. Метал у такіх лістоў досыць тонкі, як і антыкаразійны пласт. Як следства, праз некалькі гадоў з'яўляюцца працёку.
- **Няправільны мантаж прымыканняў да камянам і пячным трубах.** У такіх месцах часта парушаецца герметычнасць, і вада лёгка пранікае пад лісты металадахоўкі.
- **Кандэнсат на метале.** Часцяком за працёку прымаюць пастаянна які з'яўляецца кандэнсат, які асабліва актыўна ўтвораецца на дахах з металу.

Выявіўшы працёку на даху з металічнай чарапіцы, перш за ўсё варта правесці стан дахавых саморезов. Магчыма, іх трэба трохі падкруціць.

Профнасціл

Крыніца: spec-krovlya.ru

Чаму працякае дах з профнастила ў дождж або пры раставанні снегу? Найбольш распаўсюджаныя прычыны:

- **Недастатковы або няправільны перакрыццё лістоў.** Калі лісты выкладзены з маленькім нахлестом або такі перакрыццё мае пашкоджанне з-за дэфармаваных краёў, вада можа трапляць туды, асабліва падчас моцнага дажджу.

- **Пашкоджанне ветрам.** Калі лісты недастаткова добра замацаваны, моцныя парывы ветру могуць дэфармаваць іх, прогібаць або зрушваць, ствараючы шчыліны для пранікнення вільгаці.
- **Разгерметызация саморезов.** Пад уздзеяннем перападаў тэмператур метал пашыраецца і сціскаецца, што з часам аслабляе крепеж і робіць месца саморезов уразлівымі для працёкаў. Разбурэнне ўшчыльняючымі шайбаў таксама можа прыводзіць да парушэння герметычнасці.
- **Кандэнсат, таксама, як і ў даху з металадахоўкі,** часта можна прыняць за працёку, так як ён у вялікай колькасці ўтвараецца пры пэўных умовах надвор'я або дрэнны вентыляцыі падкровельнага прасторы.

Таксама не варта забываць, што, як і ў таннай металадахоўкі, у профліст тэрмін службы можа быць невялікім з-за недастатковай таўшчыні матэрыялу і нізкаякаснага ахоўнага антыкарызйнага пласта.

Шыфер

Калі працякае шыферны дах, гэта амаль заўсёды звязана з расколінамі і сколамі, так як гэта досыць ломкі матэрыял. Пашкодзіць яго можна як пры неасцярожным мантажы, так і пры ўборцы снегу і наледзі. Таксама пры мацаванні шыферу застаюцца досыць вялікія адтуліны пад цвікі, а шчыліны ў месцах нахлеста могуць стаць крыніцамі працёкаў. Таму нават просты агляд даху здольны выявіць праблемныя месцы.

Мяккая дах

Часта мяккая дах працякае з-за парушэнні тэхналогіі кладкі. Няправільна зробленае суцэльнае падстава, адсутнасць падкладочнага дывана або памылкі ў вузлах, напрыклад, у яндойкі або месцах прымыканняў, могуць хутка прывесці да таго, што вада пачне трапляць пад дах. Калі мантаж выконваўся ў халодны час і гнуткая чарапіца не прыляпілася да падставы, вецер можа задзімаць пад яе снег і пыл, што толькі пагоршыць праблему.

Таксама варта быць асцярожным пры ўборцы снегу і наледзі на даху: выкарыстанне металічнай рыдлёўкі можа пашкодзіць гнуткую чарапіцу, таму рэкамендуецца ўжываць спецыяльныя снегаўборачныя рыдлёўкі без абзы з металу, а снег счышчаць не цалкам, пакідаючы ахоўны пласт.

Натуральная чарапіца

Крыніца: kaskadplus.net.ua

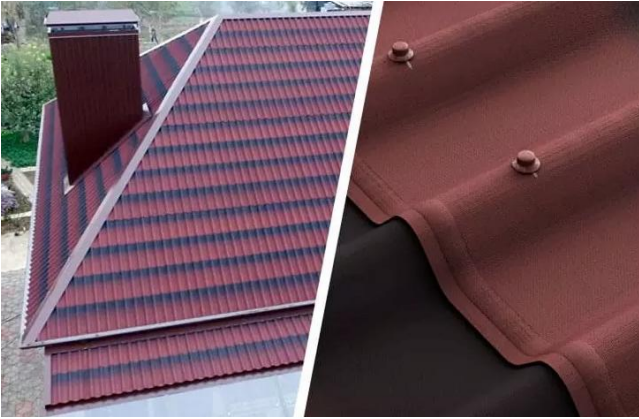
Хоць гэты матэрыял лічыцца адным з самых даўгавечных відаў даху, ён таксама можа працякаць, асабліва пры парушэнні правілаў мантажы і эксплуатацыі.

Асноўныя прычыны працёкаў на даху з натуральнай чарапіцы:

- **Невялікі ўхіл, які не дазваляе вадзе хутка сыходзіць з даху.** Чарапіца рэкамендуецца да ўжывання на ухілах ад 40 градусаў.
- **Пашкоджанне кроквеннай сістэмы і дэфармацыя** лачання прыводзяць да зрушэння элементаў натуральнай чарапіцы, з-за чаго парушаецца герметычнасць пакрыцця.
- **Няправільнае прылада канькоў, яндовак і прымыканняў.** Памылкі ў гэтых вузлах робяць дах ўразлівым для працёкаў, асабліва ў месцах злучэнняў і стыкаў.

Каб мінімізаваць рызыку працёкаў, важна правільна мантаваць канькі, яндойкі і прымыкання, сачыць за станам кроквеннай сістэмы і лачання, а таксама перыядычна правяраць стан даху.

Ондулин

Крыніца: sgm-dom.ru

Практычна ва ўсіх выпадках дах з Ондуліна працякае з-за памылак у мантажы:

- **Выкарыстанне недастатковага колькасці цвікоў.** Некаторыя майстры спрабуюць эканоміць на крапляжу, хоць у інструкцыі дакладна пазначана, колькі цвікоў патрабуецца для аднаго ліста. Пры меншай колькасці цвікоў лісты не атрымліваецца надзейна замацаваць, з часам яны могуць дэфармавацца і такія месцы часта становяцца месцамі працёкаў.
- **Невялікі перакрыццё,** асабліва на дахах з малым ухілам. Калі вада стаіць на даху з-за снегу, яна можа зацякаць пад ліст.
- **Пашкоджанне даху** пры перамяшчэнні па ёй падчас мантажу, ачысткі даху ад снегу або, напрыклад, ад падзення вялікі галінкі. Тут важна сачыць за станам даху і навакольных дрэў.

Пры захаванні інструкцыі дах, пакрытая Ондуліном, служыць дзесяцігоддзямі, надзейна абараняючы дом ад дажджу і снегу, вытрымліваючы перапады тэмператур, снегавыя і ветравыя нагрузкі. Акрамя таго, афіцыйная гарантыя ад працёкаў складае:

- Чарапіца Ондулін і Ондувілла — 20 гадоў.
- Ондулін Смарт — 15 гадоў.

На даху чырвоная Чарапіца Ондулін

Калі часцей за ўсё выяўляюцца працеку даху

- **Пасля дажджу летам і восенню** — менавіта ў гэты час ідуць моцныя ліўні і зацяжныя ападкамі. У такія моманты многія ўладальнікі заўважаюць, што пасля дажджу працякае дах. Вада хутка пранікае ў нахлеста паміж лістамі, месцы мацавання, яндовак і прымыканняў.

- **Увесну пры раставанні снегу і наледзі на даху.** Ноччу адталая вада замярзае, і лёд, пашыраючыся ў адпаведнасці з законамі фізікі, парушае герметычнасць нахлестов і любых іншых месцаў, дзе ён утвараецца.

Любая дах патрабуе пастаяннага абслугоўвання, яе трэба правяраць на прадмет цэласнасці, герметычнасці ўсіх вузлоў, чысціць ад лістоты і смецця. Тэрмін службы такога даху будзе значна больш у параўнанні з дахамі, за якімі не сочаць.

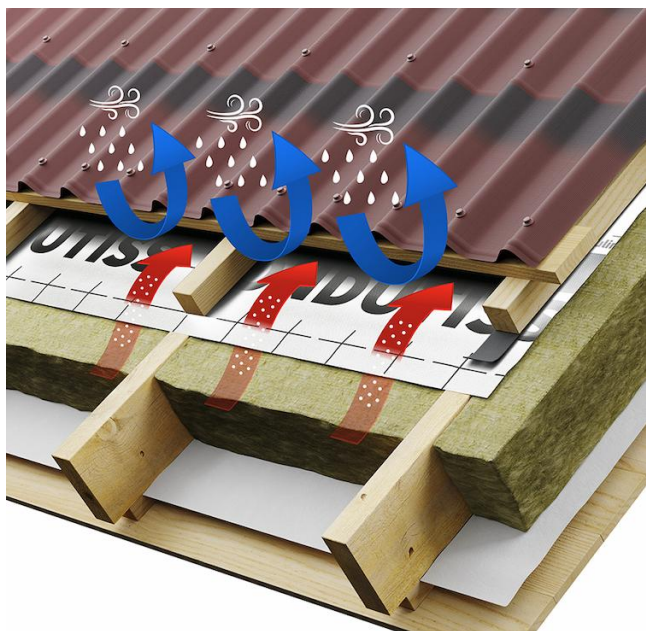
Больш падрабязную інфармацыю аб сыходзе за дахам з Ондулина чытайце ў нашым блогу па спасылцы.

Адсутнасць вентыляцыйнага зазору

Часам уладальнікі дамоў заўважаюць волкасць на гарышчы або ў мансардзе, хоць дахавае пакрыццё не мае бачных пашкоджанняў і працёкаў. Праблема можа быць звязаная з адсутнасцю вентыляцыйнага зазору. Мацней за ўсё ад гэтага пакутуюць даху, пакрытыя металам, так як ён мацней схільны да адукацыі кандэнсату. З-за гладкай паверхні металадахоўкі або профліст кропелькі вады, якія ўзнікаюць з-за перападаў тэмператур, лёгка скочваюцца ўніз, трапляюць на супердифузіонную мембрану, і, калі яна выкладзеная няправільна або пашкоджаны, вада трапляе ў ўцяпляльнік. Ён змакае і становіцца прычынай волкасці ў паддашковым памяшканні або ў мансардзе.

Каб пазбегнуць падобных праблем, дахавы пірог павінен абавязкова мець контробрешетку. Гэта неабходна для вольнага ветрання пад дахам, што дазваляе выдаляць вільгаць і прадухіляе адукацыю кандэнсату.

Прыклад правільнага прылады даху з вентыляцыйным зазорам глядзіце на схеме ніжэй.

Што рабіць, калі працякае дах?

Важна ўсталяваць прычыну і дакладнае месца працёку. На практыцы гэта не заўсёды проста, і лепш звярнуцца да спецыялістаў. Напрыклад, выявіўшы мокрае пляма на столі мансарды, можна памылкова падумаць, што дах пашкоджана прама над гэтым месцам, тады як рэальнае пашкоджанне можа знаходзіцца зусім у іншым месцы, а вада ўнутры дахавай канструкцыі сцякае па лачання або ўцяпляльніку. У такіх выпадках прыцягваюць спецыялістаў з цеплавізарам або іншым абсталяваннем для пошуку працёкаў.

Калі вы хочаце самастойна ўсталяваць прычыны працёкаў на даху, добра аглядзіце яе паверхню. Магчыма, дахавыя лісты пашкоджаныя ветрам. Асаблівая ўвага надасце стане саморезов, калі дах пакрыта профлістом або металадахоўкай. Для дахаў з Ондулина праверце месцы мацавання цвікамі. Таксама аглядзіце стыкі, швы і яндойкі — гэта найбольш уразлівыя зоны, схільныя пранікненню вады.

Калі пашкоджанне нязначнае, можна часова ліквідаваць праблему з дапамогай герметыка або спецыяльнай латкі для даху. Такі ремонт даху дазволіць выйграць час і прадухіліць трапленне вільгаці ўнутр. Аднак важна памятаць, што гэта часовае рашэнне. Пры сур'ёзных пашкоджаннях прыйдзеца замяніць частка пакрыцця. У некаторых выпадках рацыянальней абнавіць ўсю дах, асабліва калі тэрмін службы матэрыялу падышоў да канца.

Каб пазбегнуць рэгулярных працёкаў, рэкамендуецца праводзіць прафілактычны агляд даху мінімум двойчы ў год — вясной і восенню. Гэта дазволіць своєчасова заўважыць дробныя дэфекты і ліквідаваць іх да таго, як яны ператворацца ў сур'езную праблему.

Вынік

Працёку на даху лепш прадухіляць, чым ліквідаваць пасля іх узнікнення. Якасна змантаваная дах забяспечвае даўгавечнасць ўсёй канструкцыі і захоўвае камфорт у доме на доўгія гады. Важным этапам з'яўляецца выбар дахавага матэрыялу. Добрым рашэннем будзе Ондулин Смарт з гарантыяй ад працёкаў 15 гадоў, Чарапіца Ондулин і Ондувила з гарантыяй 20 гадоў. Выбраўшы любы з гэтых матэрыялаў і змантаваўшы яго ў дакладнасці па інструкцыі, вам не прыйдзеца шукаць адказ на пытанне, чаму працякае дах. У вашым доме будзе ўтульна вясной, калі растае снег, а таксама летам ці восенню ў перыяд дажджоў.